

РОЗВИТОК ТА СТАНОВЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ У ВІЙСЬКОВИХ СТРУКТУРАХ (НА ПРИКЛАДІ США)

Остап Музика, Ольга Бас

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Актуальність. Упродовж останніх 15 років у США реабілітаційні успіхи у військових структурах сприяли досягненню історично високих показників виживання серед жертв військових конфліктів. Складні рани та пошкодження потребують скоординованого міждисциплінарного підходу, де фізична терапія посідає провідне місце. Інтеграція фізичної терапії, починаючи з гострої фази лікування, допомагає забезпечити кожному військовослужбовцеві індивідуальну програму лікування, яка сприяє функціональному відновленню та підвищенню якості життя загалом.

Мета дослідження – проаналізувати особливості становлення та розвитку фізичної терапії для військових та постраждалих від бойових дій у США.

Методи дослідження: збір і аналіз даних наукової і методичної літератури, інтернету.

Виклад основного матеріалу. У США ще у 1917 році видано Закон «Про страхування військових ризиків», який передбачав реабілітацію та перепрофілювання (реадаптацію) усіх солдатів громадянської війни, які були непридатними до війська. У Законі закладено «послуги фізичного відновлення», спрямовані на відновлення фізичних та функціональних проблем потерпілих солдатів до кінця Першої світової війни. Після Другої світової війни президент Рузвельт створив офіційну програму в Повітряному корпусі армії для реабілітаційних служб, спрямованих на відновлення сили, та підтримання фізичного, психічного, емоційного, професійного та соціального відновлення. Ці зусилля заклали основу для Американської медичної асоціації, яка офіційно визнала спеціальність «Фізична медицина та реабілітація» у 1940-х роках. Під час в'єтнамського конфлікту, у 1959–1975 роках, військові фізичні терапевти реабілітували 80% особового складу, солдатів, мирних жителів та військовополонених

у всіх державах, що брали участь у війні. Цей досвід засвідчив, що вчасне втручання фізичного терапевта, поліпшує прогноз, результат, моральний стан і статус солдатів, що повертаються до служби [4]. Упродовж цього періоду, досягнуто суттєвого прогресу у протезуванні, використанні інвалідних візків та в адаптаційних видах спорту, які підтримували в основному військові, які не задоволені своїм статус-кво [3].

На сьогодні реабілітацію впроваджують до бойових зон, військові фізичні терапевти готові до лікування пацієнтів у найсуворіших та небезпечних умовах, де немає обладнання. Ранній доступ до фізичної терапії сприяє ретельнішому догляду, зниженню витрат, поліпшенню задоволення пацієнтів, зменшенню тривалості перебування у стаціонарі та часу на відновлення, запобіганню хронічним хворобам, зменшенню ризику розвитку вторинних ускладнень та поліпшенню загального стану пацієнта. Незважаючи на те, що військові фізичні терапевти можуть самостійно надавати допомогу, вони є невід'ємними членами взаємозалежної медичної групи, до складу якої входять лікарі, помічники лікарів, медсестри, технічні працівники, медики та адміністративний персонал. Військові фізичні терапевти найчастіше є першими медичними працівниками, які отримують дозвіл на терапію під час діагностики та лікування хворих із травмами опорно-рухового апарату [3]. Наявність ортопедично орієнтованих реабілітологів у зоні бою дали змогу хірургам економити час і займатися більш складною травмою або хворобою. Це введення виключає потребу в екстремому транспортуванні на небезпечних конвоях, щоб отримати ортопедичну допомогу при легких травмах опорно-рухового апарату [3].

На відміну від попередніх військових конфліктів, коли реабілітацію проводили тільки після медичного та хірургічного лікування, сьогодні її проводять одразу, навіть коли поранені воїни перебувають під суворим медичним доглядом або повертаються в операційну для хірургічних реконструкцій [3]. Вплив фізичного терапевта на поліпшення здоров'я та військову готовність особового складу зріс настільки, що військове лікарське керівництво надало їм клінічні привілеї. Окрім спеціалізованої допомоги пораненим воїнам, військові реабілітологи обіймають високі посади в командирських клініках і лікарнях у всьому світі. Часто допомагають координувати медичне планування евакуації, консультують воєначальників про мораль і добробут солдатів, матросів, пілотів та морських піхотинців у своїх підрозділах. У мирний час фізичні терапевти підтримують військову систему охорони здоров'я у постійній бойовій

готовності по догляду за всіма військовими, від педіатрії до геріатрії у військово-медичних установах по всьому світу, щоб допомогти зберегти і захистити бойові сили США [3].

Фізичні терапевти американської армії були присутні під час конфліктів у Боснії та Косові, а також під час гуманітарної операції у Сальвадорі, Ефіопії, Таїланді та Шрі-Ланці. Під час перебування там вони проводили реабілітаційні обстеження, розробляли та впроваджували програми для реабілітації на місцях та запровадили програми для профілактики травм. Окрім того, кілька фізичних терапевтів в армії США є експертами з питань надання допомоги країнам, що розвиваються, і впровадження нових навчальних програм з реабілітації для фізичних терапевтів [4]. Отже, фізична терапія військових США пройшла довгий шлях через численні збройні конфлікти, які підтвердили її необхідність та значущість.

Список використаних джерел

1. Military Treatment Facilities [electronic resources]. – Access mode: <https://luxury.rehabs.com/alcohol-rehab/military/>
2. Актуальні проблеми фізичної реабілітації, спортивної медицини та адаптивного фізичного виховання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.infiz.dp.ua/misc-documents/2017-02/2017-02-32.pdf>
3. Physical Medicine and Rehabilitation within the Department of Defense: [electronic resources]. – Access mode: <http://austinpublishinggroup.com/medical-sciences/fulltext/ams-v1-id1008.php>
4. The Role of US Military Physical Therapists During Recent Combat Campaigns: [electronic resources]. – Access mode: <https://academic.oup.com/ptj/article/93/9/1268/2735581>